

TEKSTILNA INDUSTRIJA

Tekstilna industrije u Osječko-baranjskoj županiji (C 13, C 14 prema NKD 2007) obuhvaća proizvodnju modne i zaštitne odjeće, rublja, gotovih tekstilnih proizvoda za kućanstvo, proizvodnju čarapa, trikotažnih odjevnih predmeta i proizvodnju geotekstila. Ne postoji primarna tekstilna i kožarska industrija u vidu prerade kože, predionice tekstilnih vlakana, proizvodnje konca, sagova i dr.

U proizvodnji tekstila sa sjedištem na području županije ima 16 poduzetnika obveznika poreza na dobit koji su predali godišnje financijsko izvješće o poslovanju u 2017.g, a u proizvodnji odjeće ih je 35 (Tablica 1). Poduzetnici ove dvije industrijske grane ostvarili su u 2017. god. ukupan prihod od 696,2 mil. kn, što je 14,3% manje u odnosu na 2016. godinu.

Proizvodnja tekstila ostvarila je ukupne prihode od 36,4 mil. kn, što je 12% više u odnosu na 2016. godinu. Osim povećanja prihoda u proizvodnji tekstila, i rashodi su se povećali i to za 10%, pa je dobit smanjena za 11%. Proizvodnja odjeće ostvarila je ukupne prihode od 660 mil. kn. Dobit je iznosila 6,9 milijuna kuna, a gubitak 48 milijun pa je ostvaren pozitivan konsolidirani rezultat od -41,1 milijuna kuna.

Ukupan konsolidirani rezultat za ove dvije grane u 2017. godini iznosio je bio negativan i iznosio je -40 mil. kuna.

Tablica 1: Financijski rezultati poduzetnika tekstilne i odjevne industrije Osj.-bar. županije u 2016. god.

u 000 kn

Šifra	Djelatnost	Br.pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
C	Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C13	Proizvodnja tekstila	16	36.357	111,9	1.870	89,1	748	110,3	1.122
C14	Proizvodnja odjeće	35	659.806	84,6	6.894	72,5	47.992	4.381,9	-41.097
UKUPNO C13, C14		51	696.163	85,7	8.764	75,47	48.740	2.749	-39.975

Izvor: FINA, obrada HGK ŽK Osijek

Tablica 2: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika tekstilne i odjevne industrije Osj.-bar. županije u 2017. god.

u 000 kn

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)		Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
		2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
C 13	Proizvodnja tekstila	94	108,0	0,2%	224	>>100	0,0%
C 14	Proizvodnja odjeće	1.113	94,2	2,8%	3.028	63,4	0,3%
Ukupno Županija sve djelatnosti		37.976	39.184	103,2	100%	950.537	82,7

>>100 - indeks veći od 999

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Broj zaposlenih u 2017. godini (Tablica 2) u promatrane dvije djelatnosti (proizvodnja tekstila i proizvodnja odjeće) sudjeluje s 3% u ukupnom broju zaposlenih u gospodarstvu županije. U proizvodnji tekstila zaposlenih je 94, a u proizvodnji odjeće 1.113.

Investicije u dugotrajnu imovinu kod proizvodnje tekstila iznose 224 tisuće kuna dok su u proizvodnji odjeće 3 milijuna kuna, te su manje za 46,4% u odnosu na 2016. godinu, a u investicijama u ukupnom gospodarstvu županije sudjeluju samo s 0,3%.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama poduzetnika tekstilne i odjevne industrije Osj.-bar. županije

Djelatnost	2016	2017.	indeks
C 13 Proizvodnja tekstila	3.151	2.974	94,4
C 14 Proizvodnja odjeće	3.442	3.995	116,0
Ukupno Županija sve djelatnosti	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Prosječna neto plaća u 2017. godini (Tablica 3) isplaćena u proizvodnji tekstila iznosila je 2.974 kuna što je smanjenje u odnosu na prethodnu godinu, te je 33,2% niža od prosječne neto plaće isplaćene u gospodarstvu županije. Prosječna neto plaća za 2017. godinu isplaćena u proizvodnji odjeće iznosi 3.995 kuna, porasla je 16% u odnosu na prethodnu godinu i niža je od prosječne neto plaće u gospodarstvu županije za 10,3%.

Tablica 4: Prihodi od prodaje u inozemstvu i uvoz u 2017. kod poduzetnika tekstilne i odjevne industrije Osj.-bar. županije

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017.
C 13 Proizvodnja tekstila	12.886	137,6	0,2%	5.793	91,9	0,2%	7.093
C 14 Proizvodnja odjeće	545.449	83,7	9,9%	382.843	93,5	11,5%	162.606
Ukupno gospodarstvo Županije	5.494.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.158.272

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Proizvodnja tekstila u 2017. godini (Tablica 4) povećala je izvoz za 37,6% u odnosu na 2016. godinu dok se uvoz smanjio za 8,1%, saldo robne razmjene je pozitivan i iznosi 7 milijun kuna.

Proizvodnja odjeće 2017. bilježi pad uvoza za 16,3% u odnosu na 2016. godinu, vrijednost izvoza je 545,5 milijuna kn., dok je uvoz smanjen za 6,5% odnosno vrijednost uvoza je 383 mil.kn. Pozitivan saldo razmjene je 162,6 milijuna kuna

Niska kapitalna intenzivnost temeljno je obilježje djelatnosti proizvodnje tekstila i odjeće koja upućuju na činjenicu da se ova industrija teže prilagođava novim globalnim trendovima.

Perspektive za budući rast i razvoj hrvatske proizvodnje odjeće te ostvarivanje većih cijena proizvoda temelje se na preusmjeravanju s poslova dorade na vlastitu proizvodnju, no to znači i veća ulaganja u istraživanje i razvoj, marketing, vlastitu robnu marku i razvijanje prodajne mreže. Hrvatska bi poduzeća trebala ustrajati na fleksibilnosti, kvaliteti, brzini isporuke i stručnosti radne snage. Razvoj vlastite marke, ponuda visoko kvalitetnih proizvoda i dodatnih usluga te konkurentne cijene također su ključni pri repozicioniranju na tržištu.

Trendovi u tekstilnoj i odjevnoj industriji u svijetu su pametni materijali visokih performansi, napredna digitalizacija, kružna ekonomija, proizvodi visoke dodane vrijednosti, novi poslovni modeli, osposobljavanje i edukacija na svim razinama i tome bi trebali težiti i hrvatski proizvođači.

PRERADA DRVA, PROIZVODI OD DRVA I PROIZVODNJA NAMJEŠTAJA

Drveno prerađivačka industrija je radno intenzivna grana industrije, izvozno orijentirana i odavno zauzima značajno mjesto u gospodarstvu Osječko-baranjske županije.

Osječko-baranjska županija raspolaže kapacitetima za proizvodnju piljene građe, građevinskih elemenata od drva, građevinske stolarije, ambalaže od drva, kuhinjskog i ostalog namještaja, te drugih proizvoda od drva.

Prema podacima FINE (Tablica 1) financijski izvještaj o poslovanju u 2017. godini predalo je 71 poduzetnik obveznik poreza na dobit u djelatnosti prerada drva i proizvodi od drva (10 više nego u 2016.g.) i 39 poduzetnika u djelatnosti proizvodnje namještaja (5 više nego u 2016.g.). Ukupno ostvareni prihod u ove dvije djelatnosti je bio 561 milijun kuna što je 10,8% više nego prethodne 2016. godine. Obje djelatnosti su ostvarile negativan konsolidirani rezultat i to prerada drva u iznosu od 8 milijuna kuna, a proizvodnja namještaja -16,5 milijuna kuna.

Tablica 1: Financijski rezultati poduzetnika djelatnosti prerada drva i proizvoda od drva te proizvodnji namještaja u OBŽ u 2017.g.

u 000 kn

Šifra	Djelatnost	Br.pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
C	Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C16	prerada drva i proiz. od drva	71	407.250	108,7	19.238	113,9	27.462	184,0	-8.225
C31	proizvodnja namještaja	39	154.010	116,9	7.636	63,8	24.114	179,1	-16.478
Ukupno prerada drva i namještaj		110	561.260	110,8	26.784	93,1	51.576	181,7	-24.702

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Blagi porast zaposlenih (tablica 2) zabilježen je tijekom 2017.g. kod prerade drva (za 9%) i iznosi 973 djelatnika. Kod proizvodnje namještaja broj zaposlenih je manji za 14,5% i iznosi 348. Obje djelatnosti zajedno zapošljavaju 3,2% ukupnog broja zaposlenih u gospodarstvu županije.

Investicije u dugotrajnu imovinu su u preradi drva tijekom 2017.g. iznosile 21 milijun kuna što je bilo 68% više nego godinu prije. U proizvodnji namještaja investicije su iznosile 69 milijuna, dok su u 2016. godini iznosile su svega 211 tisuća kuna.

Tablica 2: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika djelatnosti prerada drva i proizvoda od drva te proizvodnji namještaja u OBŽ u 2017.g.

u 000 kn

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
C 16 prerada drva i proiz. od drva	973	109,0	2,5%	20.991	167,7	2,2%

C 31 proizvodnja namještaja	348	85,5	0,9%	69.076	>>100	7,3%
C16 + C31	1.321	101,6	3,4%	90.067	707,6	9,5%
Ukupno gospodarstvo Županije	39.184	103,2	100%	950.537	82,7	100%

>>100 - indeks veći od 999

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Iz podataka u tablici 3 je vidljivo da su prosječne neto plaće u drvnj i industriji namještaja, iako u porastu, ipak prilično ispod prosječne neto plaće ukupnog gospodarstva Osječko-baranjske županije (za oko 20%), isto je bilo i prethodne 2016. godine.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI za 2017.g.

Djelatnost	2016	2017	Indeks
C 16 prerada drva i proiz. od drva	3.394	3.600	106,1
C 31 proizvodnja namještaja	3.293	3.678	111,7
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Tablica 4: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
C 16 prerada drva i proiz. od drva	189.912	97,0	3,5%	16.157	942,7	0,5%	173.755
C 31 proizvodnja namještaja	28.846	102,9	0,5%	8.344	109,7	0,3%	20.502
C16 + C31	218.758	97,7	4,0%	24.501	262,9	0,7%	194.257
Ukupno gospodarstvo Županije	5.494.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.158.272

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Tvrtke iz drvnog sektora su u ukupnom izvozu gospodarstva Osječko-baranjske županije u 2017. godini (Tablica 4) sudjelovale sa 4% i ostvarile su ukupan izvoz u vrijednosti 219 milijuna kuna. Ujedno su obje djelatnosti zajedno ostvarile pozitivan saldo razmjene u iznosu od 194 milijuna. Pri tome je industrija prerade drva i proizvoda od drva ostvarila saldo od 173 milijuna kuna, a proizvodnja namještaja 21 milijun.

Prerada drva i šumarstvo pripadaju u skupinu važnih, strateških grana hrvatskog gospodarstva te su jedan od bitnih elemenata nacionalnog identiteta. Glavni prijedlozi strateških mjera u području drvne sirovine su:

1. Zabraniti ili ograničiti prodaju trupaca izvan Republike Hrvatske
2. Uspostaviti registar pilana
3. Preraditi čim veći dio sirovine u Republici Hrvatskoj
4. Model prodaje trupaca i rabatna politika

Za razvoj drvne industrije RH važno je povezivanje svih institucija gdje su udruženi predstavnici drvne industrije, primjena najnovijih tehnologija, brendiranje slavonskog hrasta, primjena dizajna i inovacija u proizvodnji namještaja te sektorsko obrazovanje.

Hrvatske šume planiraju u 2018. godini proizvesti i isporučiti 5,3 milijuna prostornih metara drvnih sortimenata. Drvna industrija i dalje bilježi dvoznamenkasti rast, raste izvoz, ali treba proizvoditi finalne proizvode, a ne samo vršiti primatnu preradu.

Stupanj drvnoprerađivačke finalizacije drvene sirovine nije zadovoljavajući jer čak 57% drva se samo primarno prerađuje i ostaje u fazama prerade 0-3, 43% drva završi u obradi između 4. i 8. stupnja, a u namještaju završi tek 7% proizvedene drvene sirovine, odnosno 70.000 prostornih metara.

Većom finalizacijom drvene sirovine stvara se nova dodana vrijednost, ljudi zadržavaju u ruralnim krajevima te osigurava opstanak naših pilana.

PROIZVODNJA PAPIRA, PROIZVODA OD PAPIRA I TISKANJE

Prema NKD 2007. djelatnost C17 obuhvaća proizvodnju i preradu papira, a djelatnost C18 tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa. Tvrtke ove djelatnosti u Županiji proizvode sljedeće proizvode: celulozu, papir i karton, proizvode od papira i kartona, robu za kućanstvo i higijenu, uredski materijala od papira, tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa (tiskanje novina i ostalo tiskanje, usluge pripreme za tisak, knjigoveške i srodne usluge, te umnožavanje snimljenih zapisa)

Proizvodnja papira i proizvoda od papira jedna je od vodećih izvoznih djelatnosti u Županiji, odmah iza proizvodnje strojeva, i u strukturi izvoza županije u 2017. god. sudjeluje s 10,6% (Tablica 4).

Tablica 1: Financijski rezultati poduzetnika u proizvodnji papira i djelatnosti tiskanja Osječko – baranjske županije u 2016.g.

u 000 kuna

Djelatnost	Br. pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
C Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C17 Proizvodnja papira i proiz. od papira	17	885.945	116,1	60.541	107,1	5.218	177,1	55.323
C18 Tiskanje i umnožavanje	20	33.997	104,2	819	70,8	101	15,8	718
C17 i C18 ukupno	37	919.942	115,6	61.360	106,4	5.319	148,4	56.041
Ukupno Županija	5.103	24.838.814	102,1	1.110.990	97,4	1.383.843	217,7	-272.853

Izvor: FINA, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Iz financijskih pokazatelja poslovanja poduzetnika u 2017. god. (Tablica 1) vidljivo je da je statističko izvješće FINI predalo 37 poduzetnika djelatnosti C17 i C18. U 2017. god ostvarili su prihod od 919 mil. kuna što je za 15,5% više nego prethodne godine. Proizvodnja papira ostvarila je rast prihoda od 16,1%, a tiskanje i umnožavanje za 1,4%. Proizvodnja papira je u 2017. godini ostvarila ukupnu dobit u iznosu od 60,5 milijuna kuna, 7,1% više nego 2015. godine. S druge strane u 2017. proizvodnja papira ostvarila je gubitak od 5,2 mil. kuna, 77% veći nego u prethodnoj godini. U konačnici, proizvodnja papira je u 2017.g. ostvarila pozitivan konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 55,3 milijun kuna.

Tiskanje i umnožavanje ostvarilo je ukupne prihode (Tablica 1) u iznosu od 33 mil. kuna, 1,4% više u odnosu na 2016. god. Dobit je iznosila 819 tisuća kuna, dok su gubici bili 101 tisuću kuna. Konsolidirani financijski rezultat za granu tiskanja i umnožavanja je pozitivan, i iznosi 718 tisuća kuna.

Tablica 2. Broj zaposlenih i investicije poduzetnika u proizvodnji papira i djelatnosti tiskanja Osječko-baranjske županije za 2017. g.

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
C17 Proizvodnja papira i proiz. od papira	416	96,1	1,1%	84.929	65,8	8,9%
C18 Tiskanje i umnožavanje	122	103,4	0,3%	456	107,7	0,0%
C17 i C18 ukupno	538	97,4	1,4	85.385	65,9	8,9
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,2	100%	950.573	82,7	100%

Izvor: FINA, obrada: HGK Županijska komora Osijek

U 2017. godini broj zaposlenih u promatrane dvije djelatnosti zajedno smanjio se 2,6%. Odvojeno promatrajući u proizvodnji papira i proizvoda od papira s 433 zaposlenika broj zaposlenih se smanjio na 416 zaposlena odnosno pao je za 3,9%, dok je u tiskanju i umnožavanju povećan broj zaposlenih sa 118 na 122 zaposlenika. U proizvodnji papira investicije u dugotrajnu imovinu su u 2017. godini bile 85 milijuna kuna što predstavlja 9% ukupnih investicija u gospodarstvu županije. Investicije u djelatnosti tiskanja su bile 456 tisuća.

Prosječna neto plaća po zaposlenom u djelatnosti proizvodnje papira i proizvoda od papira za 2017. god. (Tablica 3) iznosi 6.209 kune što predstavlja rast od 16,5% u odnosu na 2016. godinu, te je iznad prosjeka neto plaće za cijelu Županiju (za 28%). U tiskarstvu je prosječna plaća 3.929 kn što je za 11,7% više nego prethodne godine, a za 12% je manja nego prosječna neto plaća u ukupnom gospodarstvu županije.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI za 2016. i 2017. godinu

Djelatnost	2016	2017	indeks
C17 Proizvodnja papira i proiz. od papira	5.328	6.209	116,5
C18 Tiskanje i umnožavanje	3.518	3.929	111,7
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Tablica 4: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
C17 Proizvodnja papira i proiz. od papira	581.364	116,0	10,6%	153.491	70,5	4,6%	427.873
C18 Tiskanje i umnožavanje	5.044	130,5	0,1%	3.541	124,6	0,1%	1.503
C17 i C18 ukupno	586.408	116,1	10,7%	157.032	71,2	4,7%	429.376
Ukupno gospodarstvo Županije	5.495.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.159.271

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Proizvodnja papira i proizvoda od papira jedna je od značajnijih djelatnosti u gospodarstvu županije kada se promatra vanjskotrgovinska razmjena (Tablica 4). Tako je u 2017. ostvareno 581,4 milijuna kuna izvoza uz rast od 16% u odnosu na 2016. godinu, a izvoz ove djelatnosti je 10,6% ukupnog izvoza Županije (za usporedbu: 2010. udio je bio 19%). Uvoz od 153,5 milijuna kuna je 4,6% ukupnog uvoza Županije i manji je za 29,5% u odnosu na 2016. godinu. Ostvareni saldo razmjene u 2017. godini je pozitivan i iznosi 427,9 milijuna kuna.

KEMIJSKA INDUSTRIJA

U djelatnosti kemijske industrije prisutno je 10 poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem na području OBŽ (Tablica 1). Ukupni prihod u 2017. godini smanjen je za 3,6% u odnosu na 2016. godinu i iznosio je 810,9 milijuna kuna. Dobit je u 2017. godini veća za 29,4% u odnosu na 2016. i iznosi 30,8 milijuna kuna. Gubitak razdoblja u ovoj djelatnosti u 2017. iznosi tek 57 tisuća kuna, dok je godinu prije bio 2,2 milijuna kuna. Ostvaren je pozitivan konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 30,7 milijuna kuna.

Tablica 1: Financijski rezultati poduzetnika kemijske industrije Osječko – baranjske županije u 2017.g. u 000 kuna

Djelatnost	Br.pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
C Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	10	810.913	96,4	30.778	129,4	57	2,6	30.721
Ukupno Županija	5.103	24.838.814	102,1	1.110.990	97,4	1.383.843	217,7	-272.853

Izvor: FINA, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Broj zaposlenih u kemijskoj industriji Osječko-baranjske županije u 2017. godini (Tablica 2) je 1.025 što je identično kao i godinu prije. U cjelokupnom gospodarstvu županije investicije bilježe pad od 17,3%, a u proizvodnji kemikalija i kemijskih proizvoda investicije u dugotrajnu imovinu također su pale u 2017. u odnosu na 2016. i to za 18,3% te iznose 9,6 milijuna kuna.

Tablica 2: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika kemijske industrije OBŽ za 2017. g.

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
	C 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	1.025	100	2,6%	9.624	81,7
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,2	100%	950.573	82,7	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Prema podacima FINA-e u 2017. godini (Tablica 3.) prosječna neto plaća zaposlenih u kemijskoj industriji iznosi 4.401 kuna i za 2,2% je viša u odnosu na 2016. godinu, dok je u odnosu na prosječnu neto plaću u cjelokunom gospodarstvu županije manja za 1,17%.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima GFI za 2017.g.

Djelatnost	2016	2017	indeks
C 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	4.307	4.401	102,2
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Tablica 4: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
C 20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	402.499	96,4	7,3%	277.442	93,8	8,3%	125.057
Ukupno gospodarstvo Županije	5.495.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.159.271

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Proizvodnja kemijskih proizvoda, uz još nekoliko drugih djelatnosti, spada među najvažnije izvoznicike djelatnosti županije s udjelom od 8,3% u ukupnom izvozu gospodarstva županije u 2017. godini (Tablica 4). Tako je izvoz u 2017. iznosio 402,5 milijuna kuna i bio je manji za 3,6% u odnosu na 2016. godinu. Uvoz ostvaren u 2017. iznosio je 277,5 milijuna kuna uz smanjenje od 6,2% u odnosu na godinu prije, te je ostvaren pozitivan saldo u iznosu od 125 milijuna kuna, veći za 2,8% u odnosu na 2016. godinu.

INDUSTRIJA GRADITELJSKIH MATERIJALA

Djelatnost proizvodnje ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda obuhvaća preradu nemetalnih mineralnih sirovina s ciljem proizvodnje sirovina i poluproizvoda namijenjenih prvenstveno građevinarskoj industriji (proizvodnja cementa, vapna, gipsa, kamena, mineralne vune, te proizvoda od stakla, keramike, porculana, kao i prethodno navedenih materijala). Potražnja za proizvodima ove djelatnosti stoga je izrazito ciklički ovisna o kretanjima u građevinskoj industriji i investicijskim aktivnostima države, a koje su posredno vezane uz opće stanje u gospodarstvu. Kriza građevinske industrije i pad infrastrukturnih projekata utjecali su na smanjenje potražnje za proizvodima ove industrijske djelatnosti.

U 2017. godini 29 poduzetnika obveznika poreza na dobit djelatnosti proizvodnje građevinskih materijala je predalo završno godišnje izvješće FINA-i. Ukupni prihod koji su ostvarili iznosio je 581 milijuna kuna što je za 9,8% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 1: Financijski rezultati poduzetnika u proizvodnji ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda Osječko – baranjske županije u 2016.g.

u 000 kuna

Djelatnost	Br. pod.	Ukupni prihod	indeks '16/'15	Dobit	indeks '16/'15	Gubitak	indeks '16/'15	Konsol. fin. rez.
C Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	29	581.264	90,2	48.902	52,8	19.864	56,4	29.038
Ukupno Županija	5.103	24.838.814	102,1	1.110.990	97,4	1.383.843	217,7	-272.853

Izvor: FINA, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Dobit u 2017. godini iznosi 48,9 milijuna kuna i gotovo je upola manja u odnosu na 2016. godinu. Gubitak razdoblja u vrijednosti od 19,9 milijun kuna također je manji u odnosu na 2016. I to za 43,6%. Konsolidirani financijski rezultat razdoblja iznosi 29 milijuna kuna.

Broj zaposlenih u proizvodnji građevinskog materijala u Osječko-baranjskoj županiji u 2017. godini povećao se s 585 na 614, odnosno za 5%. Investicije u dugotrajnu imovinu su duplo veće u odnosu na prethodnu 2016. Godinu i iznose 25,5 milijuna kuna, a u ukupnim investicijama u cjelokupnom gospodarstvu sudjeluju s 2,7%.

Tablica 2: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika u proizvodnji ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda Osječko-baranjske županije u 2017. g.

u 000 kn

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks	udio	2017	indeks	udio
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	614	105	1,6%	25.469	216	2,7%
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,2	100%	950.573	82,7	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

U proizvodnji građevinskih materijala u 2016. godini (tablica 3) prosječna neto plaća iznosi 6.078 kuna i viša je u odnosu na plaću za 2015. godinu za 13%, a u odnosu na prosječnu neto plaću u ukupnom gospodarstvu županije veća je za 47%.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI za 2017. godinu

Djelatnost	2016	2017	indeks
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	6.078	6.107	100,5
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Tablica 4: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
C 23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	211.683	104,2	3,9%	92.635	104,8	2,8%	119.048
Ukupno gospodarstvo Županije	5.495.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.159.271

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Djelatnost proizvodnje ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda ostvarila je u 2017.g. (Tablica 4) izvoz u vrijednosti od 211,7 milijuna kuna što je za 4,2% više u odnosu na 2016.g. Uvoz u iznosu od 92,6 milijuna kuna veći je za 4,8% te je ostvaren pozitivan saldo razmjene u iznosu od 119 milijuna kuna. Industrija građevinskih materijala ostvaruje 3,9% ukupnog izvoza gospodarstva županije.

METALOPRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA I STROJGRADNJA

U djelatnosti **proizvodnje osnovnih metala (C24)** te **proizvodnji gotovih metalnih proizvoda osim strojeva i opreme (C25)** prema podacima FINA-e (Tablica 1) godišnje financijsko izvješće (GFI) za poslovanje u 2017. godini predalo je 85 poduzetnika obveznika poreza na dobit sa sjedištem u Osječko-baranjskoj županiji: tri u proizvodnji osnovnih metala te 82 u proizvodnji gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme.

U proizvodnji osnovnih metala ukupni prihod u 2017. godini iznosio je svega 5 mil. kuna (Tablica 1) što je tek 20% prihoda iz 2016. godine i ostvaren je negativan konsolidirani rezultat u iznosu od 346 tisuća kuna. Najznačajnija tvrtka ove djelatnosti na području OBŽ je Olt d.d. koji je u stečaju i zatvaranjem ove tvrtke ova djelatnost, proizvodnja metala, više neće imati značaj za gospodarstvo Osječko-baranjske županije kakav je imala nekada.

U proizvodnji gotovih metalnih proizvoda ukupni prihod u 2017. je iznosio 475 milijuna kuna (tablica 1) što je za 6,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Dobit se smanjila za 17% i iznosi 22,8 mil.kuna, dok je gubitak pet puta veći u odnosu na 2016. godinu i iznosi 9 mil.kuna. Konsolidirani rezultat je pozitivan i iznosi 13,8 milijuna kuna dok je u 2016. godini bio gotovo duplo veći jer je iznosio 25,7 milijuna kuna.

Tablica 1: Financijski pokazatelji poslovanja poduzetnika metaloprerađivačke industrije Osječko-baranjske županije za 2017. g.

u 000 kuna

Šifra	Djelatnost	Br.pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
-------	------------	---------	---------------	----------------	-------	----------------	---------	----------------	-------------------

C	Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C24	Proizvodnja osnovnih metala	3	5.253	19,3	145	133,2	491	8,3	-346
C25	Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda	82	474.775	106,7	22.805	82,9	9.006	494,1	13.798
	Ukupno Županija	5.103	24.838.814	102,1	1.110.990	97,4	1.383.843	217,7	-272.853

Izvor: Fina, obrada HGK Županijska komora Osijek

U proizvodnji osnovnih metala broj zaposlenih u 2017. godini je 70% manji nego u 2016. godini. (Tablica 2). U proizvodnji proizvoda od metala broj zaposlenih povećao se za 5,6% te je u 2017. iznosio 1.199 zaposlenih. Nije bilo investicija u djelatnosti proizvodnje osnovnih metala, dok su u proizvodnji proizvoda od metala iznosile 8,3 milijun kuna, što je više za 42% u odnosu na vrijednosti prethodne 2016. godine.

Tablica 2: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika metaloprerađivačke industrije Osječko-baranjske županije za 2016. g.

u 000 kn

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr.imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
C 24 Proizvodnja osnovnih metala	21	30,4	0,1%	0	-	0,0%
C 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda	1.199	105,6	3,1%	8.337	141,9	0,9%
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,2	100%	950.537	82,7	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

U Osječko-baranjskoj županiji prosječna neto plaća u proizvodnji osnovnih metala tijekom 2017. g. (Tablica 3) iznosila je 3.217 kuna što je za 17% veća plaća u odnosu na plaću iz 2016. godine, dok je u proizvodnji gotovih metalnih proizvoda iznosila 4.257 kuna što je za 12% veća plaća u odnosu na 2016. godinu. U obje proizvodne djelatnosti prosječna neto plaća niža je od prosječne neto plaće županijskog prosjeka svih djelatnosti koja je iznosila 4.453 kune.

Tablica 3: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI u 2017.

Djelatnost	2016	2017	indeks
C 24 Proizvodnja osnovnih metala	2.750	3.217	117,0
C 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda	3.799	4.257	112,0
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Tablica 4: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017

C 24 Proizvodnja osnovnih metala	1.867	116,6	0,0%	1.041	135,6	0,0%	826
C 25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda	173.974	100,4	3,2%	88.894	217,5	2,7%	85.080
Ukupno gospodarstvo Županije	5.494.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.158.272

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek

Tvrke djelatnosti proizvodnje osnovnih metala (Tablica 4) ostvarile su u 2017.g. 1,9 milijuna kuna izvoza što je 16,6% više od prošlogodišnjeg iznosa, a tvrtke u proizvodnji gotovih metalnih proizvoda izvezle su 0,4% više u odnosu na 2016. godinu odnosno u vrijednosti od 174 mil. kuna. Uvoz tvrtki u proizvodnji osnovnih metala povećan je za 35,6% i iznosi 1 milijun kuna, dok su tvrtke u proizvodnji gotovih metalnih proizvoda uvezle robe u vrijednosti 88,9 mil. kuna odnosno duplo više nego prethodne 2016. godine. U obje djelatnosti u 2016. ostvaren je pozitivan saldo u ukupnom iznosu od 86 milijuna kuna.

Kretanja u djelatnosti proizvodnje metala ovise o stanju i kretanjima svjetskog gospodarstva i potražnji koju generiraju ključne partnerske industrije - strojogradnja, brodogradnja, automobilska industrija, energetika, građevinarska industrija i druge. Budući da je hrvatsko tržište premalo za značajniji rast proizvodnje, poduzeća iz promatrane djelatnosti prvenstveno moraju usmjeriti svoje proizvodne kapacitete na zemlje EU-a, što ujedno znači i povećanje razine produktivnosti imovine i radne snage, kako bi se moglo parirati stranoj konkurenciji

Tablica 5: Financijski pokazatelji poslovanja poduzetnika u strojogradnji Osječko-baranjske žup. za 2017. g.

u 000 kn

Šifra	Djelatnost	Br.pod.	Ukupni prihod	indeks '17/'16	Dobit	indeks '17/'16	Gubitak	indeks '17/'16	Konsol. fin. rez.
C	Prerađivačka industrija	606	8.086.570	100,9	299.473	84,5	322.402	215,6	-22.929
C28	Proizvodnja strojeva i uređaja	26	942.957	112,9	29.105	88,4	24.812	184,3	4.293
Ukupno Županija		5.103	24.838.814	102,1	1.110.990	97,4	1.383.843	217,7	-272.853

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Broj poduzetnika obveznika poreza na dobit u proizvodnji strojeva i uređaja u 2017. godini (Tablica 5) koja su predala godišnji financijski izvještaj o poslovanju bilo je 26. Ukupni prihodi koje su ove tvrtke ostvarile iznose 943 milijuna kuna što je rast od 12,9% u odnosu na 2016.g. Pri tome su ostvarile 29,1 milijuna kuna dobiti i 24,8 milijuna kuna gubitka, te je ostvaren pozitivan konsolidirani financijski rezultat u iznosu od 4,3 milijun kuna.

Tablica 6: Broj zaposlenih i investicije poduzetnika u strojogradnji Osječko-baranjske županije u 2017. g.

u 000 kn

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Broj zaposlenih			Investicije u dugotr. imovinu		
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio
C 28 Proizvodnja strojeva i uređaja	1.208	115,9	3,1%	27.697	114,3	2,9%
Ukupno Županija sve djelatnosti	39.184	103,2	100%	950.573	82,7	100%

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

U 2017. godini (Tablica 6) u proizvodnji strojeva i uređaja broj zaposlenih je veći za 15,9% u odnosu na 2016. i iznosi 1.208 zaposlenih. Investicije u dugotrajnu imovinu veće su za 14,3% u odnosu na 2016.g. i iznose 27,7 milijuna kuna.

U grani proizvodnje strojeva i uređaja prosječna neto plaća u 2017.g. iznosi 4.986 kuna i manja je za 2,6% u odnosu 2016. godinu te je veća od prosječne neto plaće u OBŽ za 533 kune, ili za 12% (Tablica 7).

Tablica 7: Prosječna neto plaća u kunama prema podacima iz GFI u 2017.

Djelatnost	2016	2017	indeks
C 28 Proizvodnja strojeva i uređaja	5.121	4.986	97,4
Ukupno sve djelatnosti Županije	4.133	4.453	107,7

Izvor: Fina, obrada: HGK Županijska komora Osijek

Izvojni rezultati u 2017. godini su bolji u odnosu na 2016., a proizvodnja strojeva je i dalje među najvažnijim izvoznim djelatnostima prerađivačke industrije Osječko-baranjske županije. U 2017.g. (Tablica 8) izvezla je proizvoda u vrijednosti 851,5 milijuna kuna što je čak 17,8% više u odnosu na prethodnu godinu, što čini 15,5% ukupnog izvoza gospodarstva cijele županije i najveći je udio u izvozu što se tiče prerađivačke industrije. Uvoz je u 2017. iznosio 476,5 milijuna kuna, a ostvareni pozitivni saldo vanjskotrgovinske razmjene iznosio je 375 milijuna kuna.

Tablica 8: Izvoz i uvoz u 2017. prema podacima iz GFI

u 000 kuna

Šifra i opis djelatnosti (NKD 2007)	Izvoz			Uvoz			Saldo
	2017	indeks '17/'16	udio	2017	indeks '17/'16	udio	2017
C 24 Proizvodnja strojeva i uređaja	851.468	117,8	15,5%	476.459	106,5	14,3%	375.009
Ukupno gospodarstvo Županije	5.495.300	108,5	100%	3.336.029	110,5	100%	2.159.271

Izvor: FINA; obrada HGK ŽK Osijek